

Upozorňujeme na špekulatívne nákupy pôdy

Polnohospodárska pôda má slúžiť na produkciu potravín. Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora upozorňuje na zvláštne praktiky niektorých firiem, ktoré špekulatívne nakupujú pôdu, pričom jej využitie za účelom produkcie potravín je častokrát otázne. Podľa nášho názoru by sme mali chrániť to, čo tu ešte stále máme - kvalitnú pôdu.

Polnohospodári informujú o pribúdajúcich prípadoch nakupovania poľnohospodárskej, hlavne ornej pôdy. Rôzne firmy rozposielajú po Slovensku listy jej majiteľom alebo nájomcom s ponukou o výhodný nákup. Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora (SPPK) si urobila prieskum v regiónoch. Vyplynulo z neho, že najčastejšie ponuky prichádzajú poľnohospodárom pôsobiacim v oblasti Liptova, Martina, Levíc, Dunajskej Stredy, Levoče či Trenčína. Tieto firmy síce vo svojom názve používajú slová ako napr. „AGRO“, „farma“ alebo „poľnohospodári“, ale podľa predmetu podnikania sa poľnohospodárskej prvovýrobe nevenujú, a dokonca ide aj o spoločnosti so sídlom mimo územia SR.

„Firmy v listoch deklarujú, že po odkúpení pôdy sa budú poľnohospodárstvu naďalej venovať. No vieme aj o prípadoch, kedy tieto subjekty nakúpenú pôdu ponúkli na ďalší predaj za sumy oveľa vyššie, než zaplatili pri odkúpení od predchádzajúcich majiteľov. Samozrejme nemôžeme nijakým spôsobom rozporovať nákup pôdy a jej následný predaj za účelom zisku. Považujeme však za neférové, ak niekto obchodovanie s pôdou zakrýva tvrdeniami o poľnohospodárskej produkcii, hoci pravda môže byť aj úplne iná,“ uviedol predseda SPPK Andrej Gajdoš.

V podmienkach slobodného trhu a voľného pohybu tovaru a služieb v EÚ, pozemky nevynímajúc, nie je možné obmedziť predaj pozemkov či vylúčiť kohokoľvek z možnosti nákupu pozemkov. To platí aj pre subjekty, ktoré nakupujú pozemky ako investíciu resp. na následný predaj so ziskom. Firmy tak môžu nakúpiť úrodnú pôdu aj bez ďalšieho následného záujmu využiť ju na poľnohospodársku produkciu, hoci pôvodne v listoch poľnohospodárom tento cieľ aj deklarujú. Namiesto farmárčenia sa tak na úrodnej pôde v budúcnosti môže aj stavať.

„Sme si vedomí, že prísnejšia regulácia predaja pôdy je v podmienkach európskeho priestoru mimoriadne komplikovaná. Na druhej strane chceme zachovať čo najväčšiu časť poľnohospodárskej pôdy na ten účel, na ktorý je určený – teda na výrobu potravín. Je dôležité, aby sa o neserióznom konaní niektorých firiem dozvedela aj širšia verejnosť a najmä, aby majitelia pôdy dôsledne zvažovali každú jednu takúto ponuku o nákup pôdy. Pokiaľ firme nedôverujú, môžu sa obrátiť na advokáta, ktorý posúdi serióznosť ponuky, a to aj vo vzťahu k možnému porušeniu pravidiel hospodárskej súťaže,“ hovorí predseda SPPK Andrej Gajdoš.

V niektorých regiónoch poľnohospodári spustili už aj vlastné informačné kampane. Osvetou chcú pôsobiť preventívne a vysvetľovať majiteľom, občanom v obciach a hospodárom na pôde, prečo je dôležitá istota poľnohospodárskej produkcie. Radšej byť oboznámený s rizikom predaja pôdy, ako neskôr zistiť, že na bývalom poli sa už nepestuje, ale stavia.

„Dohodli sme sa s obcami, že rozhlasom informujeme o takýchto podľa nás nie korektných praktikách niektorých firiem. Napísali sme aj listy so širším vysvetlením problému, ktoré roznášajú do schránok brigádnici. Podľa nášho prieskumu niektoré firmy nemajú seriózný zámer produkovať potraviny. Je naším cieľom o tom informovať tých, ktorí vlastnia pôdu alebo ju majú v nájme a venujú sa poľnohospodárstvu,“ opísal situáciu v trenčianskom regióne predseda Regionálnej poľnohospodárskej a potravinárskej komory Trenčín Martin Švajda.

Je na rozhodnutí každého jedného majiteľa, ako so svojou pôdou naloží. No pre každého jedného zodpovedného hospodára by malo byť prioritou, aby chránil základný výrobný prostriedok na produkciu potravín, akým pôda je. Zároveň by sme si mali uvedomiť, že pôda by nemala byť považovaná za bežný kapitálový prostriedok, nakoľko nám zabezpečuje obživu a produkciu potravín. Bolo by vhodné, keby užívala aj určitú ochranu zabezpečenú štátom, ako je to v iných krajinách EÚ.